

Olympische Spelen Turijn 2006

Eindrapportage Commissie Turijn 5000 Meter Dames

1 juli 2010

Voorwoord

Bijgaand treft u de eindrapportage aan van de Commissie Turijn 5000 Meter Dames. De Commissie draagt haar bevindingen hiermee over aan haar opdrachtgevers NOC*NSF en KNSB. Het is aan de opdrachtgevers om te besluiten over een vervolg op deze rapportage.

Een speciaal woord van dank van de Commissie gaat uit naar de diverse geïnterviewden voor hun bereidheid om op vrijwillige basis informatie te verstrekken aan de Commissie.

De Commissie bedankt voorts de KNSB voor het aandragen van adresgegevens, het uitzetten van de vragenlijst onder de deelnemers aan de 5000 meter dames tijdens de Olympische Spelen in Turijn 2006 en het aanleveren van haar rapportage inzake de KNSB/ISU regelgeving.

Tot slot bedankt de Commissie NOC*NSF voor het aanleveren van de rapportage inzake de NOC*NSF/IOC regelgeving en voor het leveren van de ambtelijke ondersteuning van de Commissie.

Mr. Jan Loorbach
29 juni 2010

Samenstelling Commissie Turijn 5000 Meter Dames:

- Mr. Jan Loorbach (voorzitter)
- Mr. Els van Breda Vriesman (Commissielid)
- Mr. Marcel Wintels (Commissielid)

- Ir. Els van Kernebeek (ondersteuning Commissie)
- Drs. Maurice Wolters (ondersteuning Commissie)

Inleiding

1. In december 2009 heeft de Poolse schaatsster Katarzyna Wojcicka, nu Katarzyna Bachleda Curus (KBC), in een televisie uitzending van NOS-Sport, de bewering gedaan dat haar door Ingrid Paul tijdens de Olympische Spelen 2006 te Turijn, 50.000 euro is geboden om geen gebruik te maken van haar recht om te starten op de 5000 meter (5000m) dames. Wanneer zij van haar deelnamerecht geen gebruik had gemaakt, zou Gretha Smit als eerste reserve alsnog op deze afstand hebben mogen starten.
2. Deze bewering, gedaan in december 2009, is voor NOC*NSF en de KNSB aanleiding geweest een "Commissie Olympische Spelen Turijn 5000 Meter Dames" in het leven te roepen.

De aan deze Commissie verstrekte opdracht is ten eerste gericht op een onderzoek naar de in de uitzending gepresenteerde feiten ("waarheidsvinding"). Ten tweede is de opdracht aan de Commissie om te adviseren over de vraag of de gedraging van het bieden van financieel voordeel om afstand te doen van een deelnamerecht aan een Olympische discipline aan bestaande regelgeving is onderworpen, ofwel op het niveau van het IOC of het organisatiecomité van de Olympische Spelen (in dit geval was dat TOROC), ofwel op het niveau van de internationale (schaats)federatie (ISU) of de (schaats)bond (KNSB), ofwel op het niveau van NOC*NSF ("toepasselijke regelgeving").

3. Met betrekking tot de algemene juridische vraag over toepasselijke regelgeving heeft de Commissie geadviseerd aan NOC*NSF en KNSB, verwoord in een brief (1 februari 2010, kenmerk 90000003 P 519356 / 11). Door een recente brief van het IOC aan NOC*NSF, kan de Commissie aansluitend op punt 9 van het advies van 1 februari 2010, melden dat nu volstrekt duidelijk is dat alle leden van het Nederlands Olympisch Team Turijn 2006 gehouden zijn aan de bepalingen van de toen geldende versie van de IOC Code of Ethics. Voor het IOC schrijven en de bijbehorende CAS uitspraak wordt verwezen naar bijlagen 1a en 1b.
4. Wat betreft een antwoord op de in de NOS-Sport televisie uitzending gepresenteerde feiten ("waarheidsvinding") verklaart de Commissie het navolgende.
  - 4.1. De Commissie heeft bij het zoeken naar mogelijk (de verklaring van KBC ondersteunend) bewijs gekozen om op basis van én vrijwilligheid én - indien gewenst - vertrouwelijkheid de Commissie van informatie te

voorzien. Mede gezien het belang van de Olympische Spelen Vancouver 2010 en de internationale schaatskalender die rond eind maart 2010 eindigde, heeft de Commissie er voorts voor gekozen de deelnemende personen te interviewen of te benaderen op een door hen aangegeven moment en hen derhalve zo min mogelijk te storen in hun voorbereidingen op en deelname aan belangrijke evenementen. Het was daardoor soms lastig en vertragend om met personen een afspraak te plannen. Daarnaast heeft de Commissie de aangereikte 'leads' opgevolgd om zoveel mogelijk feiten boven tafel te krijgen en zorgvuldigheid toegepast met betrekking tot het bieden van wederhoor.

- 4.2. De Commissie heeft de volgende personen 'face to face' gesproken: Ingrid Paul, Gretha Smit, Diemer Wolting (als begeleider van Gretha Smit), Ab Krook, Wopke de Vegt, Katarzyna Bachleda Curus (KBC), Pawel Abratkiewicz (als begeleider van KBC), Bert Maalderink, Stefan Verhey, Maarten Nooter, Moniek Kleinsman. Ingrid Paul heeft na haar eerste face to face gesprek met de Commissie, dat plaatsvond aansluitend aan de Olympische Spelen nog in Vancouver zelf, verzocht aanvullende vragen schriftelijk aan haar voor te leggen. Dat is tweemaal gebeurd. Op nadrukkelijke verzoeken van de Commissie om een tweede face to face gesprek heeft Ingrid Paul niet willen ingaan. Met Gretha Smit heeft tweemaal een face to face gesprek plaatsgevonden. Met Ab Krook eerst telefonisch en daarna eenmaal face to face. De overige personen zijn telefonisch of via schriftelijke vragen (mail, vragenlijst, brief) benaderd. De via face to face interviews en/of telefonisch contact aangereikte informatie is middels een door de betrokkenen goedgekeurd gespreksverslag vastgelegd. Een enkele persoon heeft op eigen initiatief zelfstandig en vrijwillig de Commissie van informatie voorzien. Daarnaast heeft een persoon nadrukkelijk bedongen dat de Commissie de aangereikte informatie niet herleidbaar in haar rapportage aan de opdrachtgever of anderszins mag gebruiken, dan wel aan anderen voor kan leggen voor het (zorgvuldig) toepassen van wederhoor. De Commissie respecteert enerzijds deze wens, doch betreurt dit standpunt, gelet op het belang van transparantie en waarheidsvinding. De schaatsenrijdsters die aan de 5000m dames op 25 februari 2006 op de Winter Spelen Turijn 2006 hebben deelgenomen zijn via de mail benaderd met het verzoek om een vragenlijst te beantwoorden. Voor een overzicht van personen van wie de Commissie informatie heeft ontvangen alsmede voor een overzicht van de antwoorden van de deelnemers aan de 5000m dames in Turijn 2006 op de vragenlijst wordt verwezen naar de bijlagen 2 en 3.

4.3. De Commissie acht de bewering van de Poolse Katarzyna Bachleda Curus (KBC) feitelijk bewezen in die zin dat KBC zelf, en/of personen in de eerste kring van personen die dicht bij haar staan, voorafgaand aan de 5000m dames benaderd is (zijn) om af te zien van deelname (startplek) aan de 5000m dames op 25 februari 2006 in ruil voor een materiële tegenprestatie(s).

De vraag welke persoon/personen concrete biedingen aan de Poolse hebben overgebracht kan in die zin worden beantwoord dat aannemelijk is dat Ingrid Paul aanwezig was in een gesprek waarin 40.000 euro is genoemd en dat vaststaat dat Gretha Smit een briefje aan de Poolse heeft overhandigd waarop (onder andere) een bedrag van 50.000 euro stond.

De onderbouwing ervan ligt in vijf onafhankelijk van elkaar afgelegde verklaringen:

De eerste is van KBC zelf, die aangeeft zelf of via haar begeleidende staf op verschillende momenten te zijn benaderd om in ruil voor het accepteren van een materiële tegenprestatie(s) af te zien van haar startplek op de 5000m dames op 25 februari 2006, tijdens de OS van Turijn. Een laatste door KBC gerapporteerde poging van die strekking was op 24 februari 2006 toen Gretha Smit haar een opgevouwen briefje overhandigde met daarop vermeld een geldbedrag van 50.000 euro, een auto en diverse telefoonnummers die zij kon bellen.

De tweede onderbouwing ligt in de verklaring van Gretha Smit die bevestigt dat zij op 24 februari 2006 aan KBC in de fitness/infiersruimte in de catacomben van de Oval in Turijn dit (opgevouwen) briefje heeft overhandigd waarop - enkel naar zeggen van KBC - een geldbedrag van 50.000 euro, een auto en diverse (Italiaanse) telefoonnummers stonden die zij moest bellen. KBC heeft een blik op dit briefje geworpen, het vervolgens weer teruggegeven aan Gretha Smit en het bod geweigerd. Gretha Smit heeft verklaard de inhoud van het briefje niet te kennen. Zij stelt dat zij dit briefje kort daarvoor heeft ontvangen uit een kleine groep van 3-4 personen, waaronder zich ook Ab Krook en Ingrid Paul bevonden. Gretha Smit kan zich vanwege de heftiek en emotie van dat moment, niet herinneren wie de persoon uit dat kleine groepje is geweest die haar dat briefje heeft overhandigd. Ingrid Paul en/of Ab Krook weten zich - ook na specifiek doorvragen van de Commissie - niets te herinneren van een dergelijk voorval en verklaren ook niet te weten wie die persoon is/kan zijn geweest. Gretha Smit verklaart niet zelf het briefje te hebben opgesteld of van buitenaf te hebben meegenomen. Voor de goede orde wordt vermeld dat een beperkte groep van personen in het bezit was van een persoonlijke TOROC-

accreditatie die toegang gaf tot de catacomben van de Oval in Turijn. De derde verklaring is afkomstig van Carien Kleibeuker die het overhandigen van het briefje door Gretha Smit aan KBC heeft zien gebeuren daar zij direct naast de Poolse op de fiets zat in de fitness/infietsruimte. Zij kon de inhoud zelf niet zien, maar heeft meteen - en fietsend naast - van KBC zelf vernomen wat de inhoud was, namelijk een geldbedrag om af te zien van haar startplek op de 5000m dames. De hoogte van het bedrag heeft Carien Kleibeuker niet te horen gekregen.

Een vierde verklaring is afkomstig van Wilf O'Reilly. Deze verklaring houdt in dat circa 2 dagen voor de 5000m dames in het Holland Heineken House (HHH) Wilf O'Reilly in Turijn door Ingrid Paul is benaderd met de vraag of hij een met name genoemde persoon uit de omgeving van KBC kende en aan hem verzocht haar ter plekke met hem in contact te brengen. Wilf O'Reilly heeft dit contact in het HHH tot stand gebracht. Wilf O'Reilly verklaart vervolgens dat Ingrid Paul bij die gelegenheid mondeling aan de betrokken persoon aangaf dat er 40.000 euro tegenover zou staan, indien KBC zou afzien van deelname aan de 5000m dames. Ingrid Paul heeft aan deze persoon gevraagd dit richting de Poolse te communiceren. Het antwoord van deze persoon was: neen, dat doe ik niet, wat tevens het einde van het gesprek inhield. Ingrid Paul verklaart dat zij Wilf O'Reilly toevallig tegenkwam in het HHH en Wilf O'Reilly op een gegeven moment haar introduceerde bij deze andere persoon; dat een gesprek heeft plaatsgevonden tussen deze 3 personen staat voor de Commissie hiermee wel vast. Ingrid Paul zegt zich de inhoud van het gesprek noch de naam van de persoon te herinneren. De commissie heeft echter voldoende grond om aan te nemen dat in dit gesprek een bedrag van 40.000 euro is genoemd en dat geen ander dan Ingrid Paul daar de bron van kan zijn geweest. Als Ingrid Paul dit niet zelf heeft gezegd, heeft zij het toch wel laten zeggen. De 2 anderen hadden terzake immers geen belang en geen financiële middelen.

De vijfde onderbouwing ligt in de verklaring van Bert van der Tuuk dat hij gevraagd is of zijn Poolse vrouw, tevens goede bekende van KBC, een financieel bod aan KBC zou willen overbrengen. Zijn vrouw heeft dit bod als zodanig niet overgebracht, maar wel is de begeleidingsstaf van KBC geïnformeerd over de aan Kaska van der Tuuk gestelde vraag, hetgeen door de begeleidingsstaf van KBC wordt bevestigd.

Voor de goede orde wordt vermeld dat de betrokken verslaggevers van de NOS geen bronnen (behoudens uiteraard KBC zelf) hebben onthuld, maar wel hebben verklaard zich geheel zeker te hebben gevoeld van de

feiten waarmee zij KBC in het interview hebben geconfronteerd. Die “verklaarde wetenschap” past op de wezenlijke onderdelen op de bevindingen van de Commissie.

- 4.4. KBC heeft verklaard dat er tussen haar en Ingrid Paul enkele contacten hebben plaatsgevonden die volgens haar eindigden na haar 1500m dames op 22 februari 2006 en dat Ingrid Paul persoonlijk haar geen specifiek bedrag heeft voorgelegd. Ingrid Paul heeft volgens KBC gezegd: “If you not go for the 5000m, you can earn a lot of money”. Ingrid Paul ontkent dit gezegd te hebben. KBC verklaart dat het concreet aanbieden van geld altijd via/door anderen is verlopen. Ingrid Paul verklaart dat er één enkel contact tussen haar en KBC is geweest en dat het contact eerder is geëindigd dan KBC aangeeft.
- 4.5. Carien Kleibeuker heeft het overhandigen van het briefje van Gretha Smit aan KBC direct na haar waarneming aan haar fysiotherapeut Zoran Radmilovic verteld, die op zijn beurt het verhaal aan Wopke de Vegt heeft voorgelegd en met hem heeft afgesproken dat het nu de verantwoordelijkheid van Wopke de Vegt was hier verder iets mee te doen. Wopke de Vegt heeft wat hij wist van Carien Kleibeuker, alsmede zijn waarnemingen dat er ‘iets’ speelde, ‘iets’ aan de hand was en dat de naam van Ab Krook rondging op de tribune, zowel onder collega’s als bij (schaats)vertegenwoordigers van het ‘buitenlandse kamp’, vervolgens aan Jan van der Hout voorgelegd met het verzoek om dit ook aan Ab Krook voor te leggen. Jan van der Hout verklaart zich niet te herinneren dat Wopke de Vegt hem dit verteld heeft en heeft dit ook niet aan Ab Krook gemeld.

Ab Krook heeft vervolgens met Carien Kleibeuker een gesprek gehad, in aanwezigheid van Wopke de Vegt. Wopke de Vegt bevestigt dat hij op korte afstand dit gesprek heeft waargenomen. Uitkomst van het gesprek was dat Ab Krook Carien Kleibeuker te kennen heeft gegeven het niet (meer) over dit voorval te hebben en er niet mee naar buiten te komen. Carien Kleibeuker heeft het hierbij gelaten, gezien de mogelijke consequenties die het voor haar toekomstige schaatscarrière kon hebben. Ab Krook verklaart dat hij zich van dit overleg niets kan herinneren en verklaart tevens niet bekend te zijn met het verhaal rond het overhandigde briefje.¹

---

¹ De Commissie vindt de verklaring van Ab Krook dat hij zich een dergelijk voorval niet weet te herinneren ongeloofwaardig, en anders door dan Ab Krook gesteld, niet te verklaren uit de hectiek van een Olympische Spelen.

- 4.6. Zowel Ab Krook als Ingrid Paul ontkennen iets met de mogelijke financiële beïnvloeding te maken hebben gehad. Ingrid Paul verklaart in eerste instantie dat zij geen rijdsters of begeleiders heeft benaderd, in tweede instantie - nadat zij met een aantal feiten was geconfronteerd - dat zij wel bij de begeleider(s) van de Canadese rijdsters heeft ‘gevist’ omtrent het wel/niet starten op de 5.000m dames, wat bevestigd wordt door Ab Krook. Uit de verklaring van Bart Schouten blijkt verder dat Ingrid Paul ook bij hem als begeleider van de Amerikaanse Catherine Raney heeft gepolst of de Amerikaanse haar plek op de 5000m wilde opgeven. Ingrid Paul geeft desgevraagd aan dat zij niet meer weet of zij bij Bart Schouten heeft gepolst of Catherine Raney zou rijden, maar dat dit mogelijk het geval zou kunnen zijn geweest.²
- 4.7. Tijdens de OWS in Turijn 2006, bevestigd door diverse personen, heeft door Ingrid Paul richting een aantal Nederlandse/buitenlandse rijdsters en/of begeleidende staf een beïnvloeding plaatsgevonden om te vragen of de betreffende schaatssters wel/niet zouden (kunnen) starten op de 5000m dames. Dit ging veelal via de begeleider van de betreffende schaatsster. Ab Krook was van deze acties op de hoogte maar geeft aan dat het, voor zover hij weet, nimmer over iets anders ging dan over het informeren naar ziekten/afzeggingen.

Uit de vragenlijst onder 5000m deelnemers blijkt dat de Oostenrijkse Anna Rokita zelf niets van eventueel benaderen afweet, maar dat haar begeleider: “My father who was there as my coach doesn't want to be confronted with this matter for his reasons”. Clara Hughes verklaart vervolgens: “Yes. I heard it was 30.000 euro. I heard that someone wanted to meet the coach (father) of Anna Rokita in the middle of the bridge from the athletes village and the Oval to pass the money on. They of course refused and were insulted at the offer. Everyone was laughing at the Dutch because they actually believed they could buy spot in the race”.

---

² De Commissie vindt het inconsistent en ongeloofwaardig dat Ingrid Paul in 1^e instantie verklaart dat zij geen andere rijdsters of begeleiders dan KBC heeft benaderd, in tweede instantie zich wel herinnert dat zij bij de begeleider(s) van de Canadese ploeg heeft ‘gevist’, maar zich niet meer weet te herinneren dat zij ook de begeleider van de Amerikaanse schaatsster heeft gepolst als zij met de verklaring van Bart Schouten wordt geconfronteerd.

- 4.8. De vraag wie nu (eind)verantwoordelijk was voor de fundraising is op basis van de verkregen verklaringen en wederhoor feitelijk niet vast te stellen. Voor een chronologische weergave van wat verklaard is wordt verwezen naar bijlage 4.
- 4.9. De Commissie stelt dat in de "fundraising" in ieder geval geen rol hebben gespeeld de organisaties NOC*NSF, KNSB, en/of het bedrijf Telfort. Dat geldt ook voor het overbrengen van biedingen aan KBC.
- 4.10. Het verwondert de Commissie dat bij vele verklaringen, respectievelijk het toepassen van wederhoor veel personen zich of niets meer weten te herinneren en/of ontkennen wat wordt voorgelegd. Het ging tenslotte om heftige zaken, om een medaillekans voor Nederland en een persoonlijk drama voor een schaatsheldin. Het roept de gedachte op dat sommige betrokkenen er belang in hebben dat de waarheid niet boven tafel komt door of een onderlinge afhankelijkheidsrelatie, of vanwege de mogelijke consequenties die het vertellen van de waarheid kan hebben, of vanuit een keuze voor een strategie van (blijven) ontkennen.

Ook valt op dat in Turijn de betrokkenen binnen de schaatsequipe alles binnenskamers hielden, zonder een stap naar de Chef de Mission als eindverantwoordelijke van het Nederlands Olympisch Team in Turijn en/of naar de Assistent Chef de Mission (toenmalig Directeur Sport van NOC*NSF) te willen of durven zetten, wellicht gezien de mogelijke consequentie die een dergelijke actie voor de toekomst zou kunnen hebben. Ook in het evaluatieverslag na de Olympische Spelen 2006 in Turijn van de KNSB gericht aan NOC*NSF is de informatie van Carien Kleibeuker niet vermeld.

De Commissie constateert dat er binnen het lange baan schaatsen een cultuur lijkt te bestaan van niet bespreekbaar maken en binnenskamers houden van belangrijke, maar mogelijk belastende informatie.

5. Conclusie

De slotsom van de Commissie is dat het feitenonderzoek de bevestiging heeft opgeleverd dat de bewering van Katarzyna Bachleda Curus dat haar geld is geboden om niet te starten, waar is.

Wat de Commissie feitelijk niet heeft kunnen achterhalen is wie er naast Gretha Smit en Ingrid Paul bij betrokken zijn geweest, omdat de mogelijke hoofdrolspelers niet toegeven/verklaren een rol te hebben gespeeld.

Naar de mening van de Commissie is Gretha Smit niet de hoofdrolspeler en heeft Ingrid Paul (hoewel zij dit niet bevestigt) wellicht een belangrijker rol gespeeld dan Gretha Smit zelf.

Wel is het een hard feit dat Gretha Smit degene is geweest die persoonlijk het laatste schriftelijke bod aan KBC ter hand heeft gesteld. Zij heeft zelf geen anderen kunnen noemen die bij de voorbereiding van die bieding betrokken waren en anderen hebben zich daar ook niet voor gemeld, ook niet degenen die toen in deze kwestie Gretha het meest na stonden. De Commissie vindt het aannemelijk dat Ingrid Paul in het Holland Heineken House een bedrag van 40.000 euro heeft genoemd of heeft laten noemen.

Bijlagen

1. A. Schrijven IOC dd 10 mei 2010 aan NOC*NSF
B. Uitspraak CAS inzake Beldoti
2. Geïnterviewde personen
3. Overzicht antwoorden deelnemers 5000m dames
4. Schets biedproces en chronologisch overzicht

Bijlage 1 A en 1 B zijn niet opgenomen, hiervoor wordt verwezen naar de site noc-nsf.nl, waar het rapport is opgenomen inclusief Bijlagen 1 A en 1B en Bijlage 2.

Bijlagen 3 en 4 worden vanwege de door de Commissie met geïnterviewden afgesproken vertrouwelijkheid alleen ter beschikking gesteld aan opdrachtgevers NOC*NSF en KNSB (en kunnen en zullen niet verstrekt worden aan derden).

De complete gespreksverslagen zijn niet opgenomen, zijn niet beschikbaar voor anderen dan de betrokken geïnterviewde en de leden van de Commissie en blijven in bezit van de Commissie.